

شهرآرا یک «رخداد مثبت» را بررسی می‌کند

چرایی کاهش لطیفه‌های قومیتی در فضای مجازی

فرزانه شهامت

f.shahamat@shahraranews.i

بچه‌های امروزی می‌گویند ماجرا حساسی «خز» شده. تفسیرش یعنی اینکه بی‌کلاس است و طرفدار چندانی ندارد. راستش دیگر به ریسک‌ش هم نمی‌ارزد چون اوضاع شبیه چند سال پیش نیست. الان اگر توی جمع تعریفشان کنیم، کسی از خنده ر بسه نمی‌رود و سنگ روی یخ می‌شویم. چه بسا اگر کسی لبخندی هم بزند، دنباله‌اش را نمی‌گیرد و سر و ته این شوخی، زود جمع می‌شود. بعید نیست که تذکری هم دریافت کنیم مبنی بر اینکه «مراقب باش جلو فلانی این جوک رو تعریف نکنی. یهش برمی‌خوره.» اوضاع در فضای مجازی، با دیواره‌های شبیشه‌ای آن، از این هم جدی‌تر است. فرقی نمی‌کند که صفحه‌ات پر مخاطب باشد یا خلوت. شاید اگر بخواهیم هم دیگر نمی‌توانیم ترک و لُک و گرد و مَشده‌ی و قروینی و غیره و ذلک را سوزَه بذله‌گویی‌ها بمان کنیم و یک شکلک خنده هم بگذاریم کنارش.

● زیر ذره‌بین نظارت مردم

همه ماجرا در همین به گزینی خلاصه می‌شود؟ این زبان شناس پاسخ منفی‌اش را این‌طور باز می‌کند: جوک‌ساختن درباره قومیت‌ها و انتشار آن در فضای مجازی، هزینه دارد. شما در شرق کشور جوکی را عمومی کنی، دیگری در غرب کشور و حتی خارج از کشور می‌بیند و ممکن است واکنش منفی نشان بدهد. به عنوان یک مخاطب عام می‌گویم که ما آدم‌های انتقادپذیری نیستیم و حال و حوصله دریافت پیام‌های منفی را نداریم. پس در کنار افزایش آگاهی‌هایمان، سعی می‌کنیم جوک‌های قومیتی را علنی نکنیم. سعید عصری نوروزی هم دیدگاه مشابهی دارد. -این‌دانش‌آموخته جامعه‌شناسی در کنار تمام عوامل احتمالی برای کم‌رنگ شدن جوک‌های قومیتی در فضای مجازی، روی افزایش آگاهی‌های اجتماعی تأکید بیشتری دارد؛ «یادتان است اوج این طنزها و جوک‌ساختن‌ها مال کی بود؟ مال دوره‌ای که مردم رسانه‌ای نداشتند و فضای مجازی هم به اندازه امروز، پر رنگ نبود. عمده مصرف این جوک‌ها مربوط به دوره‌ی های خانوادگی و دوستانه بود. در سال‌های اخیر، به لطف فضای مجازی ارتباطات گسترده‌تر شد.»

مردم سیر و سفر و مرادداشتان هم بیشتر شده است. شهرها را دیده‌و با آدم‌ها معاشرت کرده‌اند. ذهنیتشان درباره قومیت‌ها اصلاح شده است. دیگر تصورشان از یک لُر، یک کرد یا یک ترک، محدود به شنیده‌هایشان نیست. اگر از من می‌پرسید، می‌گویم که در مجموع آگاه‌تر شده‌اند. آگاهی از چه چیز؟ از این اصل مهم که ارزش هر فرد به دانش، شخصیت و اخلاقش است، فارغ از قومیت، زبان، جنسیت و هر چه بخواهد بین آدم‌ها تقسیم‌بندی درست کند.

عصری نوروزی، کنترل اجتماعی را از دیگر کارکردهای قومیتی در قالب لطیفه و... را دقیقاً به چه حساسی بگذاریم؟ ریشه این رفتار، از بیخ کنده شده یا اینکه همچنان در لایه‌های زیرین شخصیتمان، جا خوش کرده است و مجالی برای بروز نمی‌یابد؟

● بهتر از گذشته

یک دهه هفتادی اهل فضای مجازی و کارشناس در زمینه زبان‌شناسی؛ چه گزینه‌ای بهتر از این؟! پویا شهریار را به واسطه علاقه‌ای که به گویش مشهدی دارد و کتاب‌هایی که در این زمینه تألیف کرده، چهره‌ای شناخته‌شده است. از آخرین گفت‌وگویی رسانه‌ای‌مان چند سالی می‌گذرد؛ باین‌حال همچنان دغدغه‌هایش را درباره استفاده‌شدن از گویش‌ها به بهانه باکلاس بودن، به یاد داریم.

مخرج مشترک دغدغه‌و با موضوع گزارش ما باعث شد دوباره به سراغش برویم و نظرش را درباره بازار لطیفه‌هایی که کم‌روفتی‌تر از گذشته است، ببرسیم.

او معتقد است: ذات بشر این‌طور است که تفاوت‌ها را نمی‌پذیرد و همین نپذیرفتن‌ها دستمایه لطیفه ساختن می‌شود. اینکه فراوانی این قبیل جوک‌ها کمتر شده است را نشانه رشد می‌دانم، اما...

ریزبینانه ادامه می‌دهد: هرچند این تمسخرها و جوک‌ساختن‌ها کم شده است، بخشی از آن همچنان وجود دارد، با یک تفاوت. لایه‌شما هم به جوک‌هایی برخورد کرده‌اید که در آن شخصیتی که دربراهش صحبت می‌شود، اسم خاص دارد. این‌ها همان جوک‌های قومیتی قدیم هستند که به قول ما زبان شناس‌ها، در آن از مجاز یا استعاره استفاده شده است.

این مجاز و استعاره با چیزهایی که در کتاب‌های دبیرستان خوانده‌ایم، کمی تفاوت دارد که واردش نمی‌شویم. خب چرا مردم این‌کار را می‌کنند؟ او می‌گوید: به همان علتی که به جای «دست به آب رفتن» از «دستشویی رفتن» استفاده می‌کنند. خارجی‌ها کلمه‌ای را به کار می‌برند که ترجمه‌اش می‌شود «به گزینی». یعنی به‌جای واژه‌ای که از نظر مردم، رشت تلقی می‌شود، کلمه دیگری به کار ببریم که مورد پسند باشد.

حکایت شوخی‌های ما در فضای مجازی همین است. از جایگزین‌هایی استفاده می‌کنیم که بار توهین‌آمیزش کم شود. شهریار ی‌راد این تغییر را یک حرکت رو به جلو می‌داند که معنی حداقلی‌اش این است: ما پذیرفته و همفیده‌ایم که کارمان درست نیست.

شهرآرا

روزنامه شهرآرامید وزندگی

۴شنبه۲۵ فروردین۱۳۹۲وحدید۲۳۳۰

SHAHRARANEWS.IR

جامعه

مهدی‌زاده-کوثری

با تصمیم متولیان حوزه سلامت، دفترچه‌های بیمه از ابتدای اسفند سال گذشته حذف شد تا بعد از پیکان، پراید و حالا ۲۰۶ دفترچه‌های بیمه نیز به فهرست نوستالوژی‌هایمان اضافه شود. به موجب این طرح، دارندگان دفترچه بیمه تأمین اجتماعی فقط تا پایان برگه‌های دفترچه خود می‌توانند از آن استفاده کنند و بعد از اتمام برگه‌ها دیگر صدور دفترچه مجدد برایشان ممکن نخواهد بود. این طرح اگر چه در ذات خود، کاری درست و نمونه‌ای است از هوشمندسازی، در بطن اجرا، چالش‌هایی دارد که بعد از گذشت حدود دو ماه، از یک سو بیماران را درگیر کرده است و از سوی دیگر، پزشکان و داروخانه‌داران را. از یک سو هنوز هستند پزشکانی که دل جدایی از نسخه‌های دست‌نویشان را ندارند و دست‌به‌قلم روی برگه می‌نویسند که بیمار چه دارویی و با چه کیفیتی مصرف کند و از یک سو برخی داروخانه‌دارها معتقدند با حذف نسخه‌نویسی کاغذی، کار آن‌ها بیشتر از قبل شده است. مردم هم در این میان، همچون هر تغییر دیگری، سرگردان‌اند.

● پزشکان بنام وقت نسخه‌نوشتن سیستمی را ندارند

شرای یکی از شهروندانی است که به‌دلیل بیماری میگردن تحت نظر متخصص مغز و اعصاب است و هر ۳ ماه ویزیت می‌شود. می‌گوید: بعد از تعطیلات عید نوبت داشتم. منشی دکتر گفت ویزیت آزاد است؛ هر کس دوست دارد، بپردازد، در غیر این صورت بیمار پذیرش نمی‌شود. اگر چه ویزیت آزاد و با دفترچه هزینه‌هایش از بی‌مشکل‌تر می‌خورد. این شهروند با بیان اینکه اغلب پزشکانی که سرشان شلوغ است و بیمار زیاد دارند، تن به اجرای نسخه‌نویسی الکترونیک نمی‌دهند، تأکید می‌کند: پزشکی که بیمارانش از ۷ یا ۸ ماه قبل نوبت می‌گیرند، حاضر نیستند وقت زیادی را برای ثبت نسخه در سامانه صرف کنند.

محدودیت نوع و تعداد داروها، دیگر مواردی است که شریب به عنوان مشکل پای سامانه نسخه‌نویسی الکترونیک می‌نویسد.

● نبود داروهای خاص برخی شرکت‌ها در سامانه

تبریزی شهروند دیگری است که به شرایط فعلی الکترونیکی داروها انتقاد دارد. او که دیابت دارد، می‌گوید: بدنم به خیلی از داروهای موجود در بازار واکنش نشان می‌دهد و فقط نوع خاصی از یک قرص با بدنم سازگار است. وقتی از پزشک خواستم همان نوع قرص را برای تجویز کند، گفت متأسفانه این نوع قرص از این شرکت در لیست دارویی موجود نیست.

او ادامه می‌دهد: از آنجا که اغلب داروهای یک نسخه را باید آزاد تهیه کنیم، خود من به عنوان بیمار ترجیح می‌دهم زمان زیادی را معطل ثبت نسخه و ویزیت الکترونیک نیاشم. او از قطع شدن ارتباط سامانه در یکی از ویزیت‌هایش می‌گوید که در نهایت پزشک را ناچار کرده است نسخه کاغذی بنویسد.

● برای پرداخت بیمه مکمل درمان به مشکل برخوردادم

ثباتی شهروند دیگری است که برای دریافت هزینه‌هایش از سوی بیمه تکمیل درمان خودبه‌مشکل برخورد است. او توضیح می‌دهد: دکتر هزینه‌دندان‌پزشکی را در برگه جدا نوشته و مهر زده بود که بیمه طرف قرارداد ما این برگه را به‌تنهایی قبول نداشت و اعلام کرد که هنوز از بیمه مرکزی، دستورالعملی برای دریافت این نوع برگه‌ها به دستشان نرسیده است. او می‌گوید: متأسفانه این‌سلا برای آندوسکوپی و کولونوسکوپی به سرم آمد؛ چون مبالغ این نوع کارها عموماً زیاد است و بیمه به‌راحتی زیر بار آن نمی‌رود.

● برخی از نسخ از قلم می‌افتد

نمازی شهروند دیگری است که برای معاینه به یک متخصص داخلی مراجعه کرده است. این شهروند با ساند با بیان اینکه «نسخه‌های الکترونیک حساسی سرگردانمان کرده است» می‌گوید: چند روز برای انجام اسکن قلب در نوبت بودم، اما وقتی برای انجام اسکن مراجعه کردم، گفتند که پزشک دستور انجام اسکن قلب را از قلم انداخته است.

او ادامه می‌دهد: نسخه‌های کاغذی قابل رؤیت بود و می‌شد دید که پزشک چه نوشته و چه نوشته‌اما اینجا من متوجه نمی‌شویم پزشک چه نسخه‌ای برایمان پیچیده است.

● سازوکار نسخه الکترونیکی فراهم نیست

در سویی دیگر این ماجرا داروخانه‌دارها معترض‌اند. آن‌ها می‌گویند باید جبران کنند بی‌حوصلگی پزشکان در ثبت داروها به‌صورت سیستمی باشند. به‌عبارت دیگر آن‌ها باید داروهایی را که پزشک وارد سیستم نکرده است، ثبت سیستم کنند. پاسخ‌گویی به ابهام تعامل بیمه‌های تکمیل درمان و توضیحش به تکت‌تک مراجعه‌کنندگان دیگر زحمتی است که نسخه‌نویسی الکترونیک به‌دوش داروخانه‌دارها

انداخته است.

اما چرا پزشکان نسخه‌نویسی دستی را دوست دارند؟ برخی پزشکان، پاسخ را به‌فراهم‌نبودن زیرساخت‌ها مرتبط می‌دانند. به‌زعم آنان نسخه‌نویسی هنوز در مراحل ابتدایی قرار دارد و با این شرایط نباید دفترچه‌ها به‌صورت آنی حذف می‌شد. یکی از پزشکان شاغل در یکی از داروخانه‌های شهرداری مشهد در توضیح آماده‌نبودن زیرساخت‌ها، این‌س مصادیق را ذکر می‌کند: بهتر است اول فکری برای سرعت اینترنت و وقتی اینترنت

مدام قطع و وصل می‌شود، چطور از پزشک توقع دارند که نسخه‌نویسی خود را الکترونیکی انجام دهد؟ بیماری‌داشتیم که برای دریافت دارو و قطع‌بودن اینترنت مجبور شد نیم‌ساعت داخل داروخانه منتظر بماند.

● لیست داروها کامل نیست

کمی جست‌وجو و کنجکاوی، شمارا به این باور می‌رساند که روی خوش نشان ندانن پزشکان به نسخه‌های الکترونیکی بیشتر ازسوی پزشکان متخصص است. بخشی از گلایه‌های آن‌ها به کامل‌نبودن لیست داروها اختصاص دارد. پزشکان متخصص می‌گویند که همه داروها در سیستم نسخه‌نویسی الکترونیک ثبت نشده است و این موضوع سبب شده فعلاً قید نوشتن نسخه را به‌صورت سیستمی بزنند. اما مردم، مردم میان پزشکان و داروخانه‌داران سرگردان‌اند. از یک سو پزشکان بسیاری هستند که هنوز داخل مطب‌خود سیستم برای ثبت الکترونیکی ندارند و از سوی دیگر داروخانه‌داران تمایلی به وارد کردن جزئیات نسخه بیماران در سیستم ندارند. در چنین شرایطی، مردم بسیاری که حوصله سرگردانی ندارند، تن به نسخه آزاد و هزینه‌هایش می‌دهند.

● نسخه الکترونیکی بیمه تکمیلی تکمیل نیست

آخرین گلایه که در خور توجهی از

گزارش شهرآرا درباره هوشمندسازی دفترچه‌های بیمه در مشهد، حدود ۲ ماه پس از اجرای طرح

دفترچه‌های الکترونیکی، نسخه‌های سر در گمی

عکس:انورا

شکایات‌های مردمی به آن اختصاص دارد، پاسخ‌گویی بیمه‌های تکمیل درمان است. پزشکان و داروخانه‌ها و مردم دربرابر سرنوشت دریافت هزینه‌های درمانی از‌سوی بیمه‌های تکمیلی اطلاعاتی ندارند. تا قبل از اجرای این طرح، مردم نسخه را به عنوان سسندی برای اکتون دستشان از داشتن این نسخه‌ها نیز خالی است. بنابراین این نگرانی را دارند که نتوانند هزینه‌های درمانی خود را از بیمه تکمیل درمان به‌طور کامل و مطابق قرارداد، دریافت کنند.

خدمات درمانی دیگری نیز نظیر پانسمان و سرم درمانی هستند که مردم نمی‌دانند با نسخه‌نویسی الکترونیک چطور هزینه‌های آن‌ها را از بیمه دریافت کنند.

● به هیچ وجه دفترچه صادر نمی‌شود

سیدحسین خدادادیان، مدیر روابط عمومی تأمین اجتماعی خراسان رضوی، پاسخ به انتقادات مردمی را در حوزه کاری مدیریت درمان تأمین اجتماعی استسان می‌داند. باین‌حال تأکید می‌کند: روند نسخه‌نویسی الکترونیکی و اجرای آن توسط پزشکان امری اجتناب‌ناپذیر و برگشت‌ناپذیر است.

مجید رسولی، مدیر روابط عمومی مدیریت درمان خراسان رضوی، نیز در پاسخ به شبهات اجرای این طرح می‌گوید: تاکنون هیچ‌گونه لغو قراردادی از سوی پزشکان طرف قرارداد سازمان نداشته‌ایم. خیلی از پزشکان از اول طرف قرارداد ما نبوده‌اند و این موضوع ربطی به اجرای دفترچه الکترونیک نداشته و ندارد. او تأکید می‌کند: حتی اگر پزشکی ویزیت را براساس دفترچه دریافت کنند و آزاد محاسبه کنند، باز هم می‌تواند دارو را در دفترچه خود ثبت کند یا در سربرگ خود بنویسد تا شهروند در مراجعه به داروخانه حداقل بتواند داروی خود را با بیمه و سیستم الکترونیک دریافت کند.

رسولی تصریح می‌کند: این اتفاق می‌تواند برای انواع خدمات درمانی اعم از خدمات آزمایشگاهی، آندوسکوپی و... رقم بخورد.

تکمیلی در سامانه نسخه‌نویسی الکترونیکی، شرایطی نظیر کد تعریف شد تا بیمه‌کنندگان با ورود به سامانه و مشاهده نسخه‌های الکترونیکی بیماران برای پرداخت

هزینه‌های درمان اقدام کنند. به گفته او در حال حاضر تعدادی از بیمه‌های تکمیلی وارد سامانه شده‌و فرایند ثبت هزینه‌ها را انجام داده‌اند. معاون خرید راهبردی و استناد پزشکی مدیریت در مانگاه تأمین اجتماعی استان این قول را می‌دهد که همه بیمه‌های تکمیلی تا ابتدای اردیبهشت به سامانه نسخه‌نویسی الکترونیک اضافه شوند.

احسان درباره تعیین تکلیف نسخه‌های الکترونیکی که تا ابتدای اردیبهشت صادر می‌شود و بیمه‌های تکمیلی آنان در سامانه ورود نکرده‌اند، می‌گوید: این بیماران می‌توانند پربت نسخه خود را از داروخانه دریافت و با ارائه آن، هزینه‌های خود را دریافت کنند.

او در پایان این قول را می‌دهد که برای آگاهی مردم، اسامی بیمه‌های تکمیلی را که هنوز وارد سامانه نشده‌اند، تا آخر همین هفته در اختیار روزنامه شهرآرا قرار دهد.

۶۳ درصد پزشکان و صد درصد داروخانه‌ها به نسخه‌نویسی الکترونیک رو آورده‌اند

الزام همراهی بیمه‌های تکمیلی تا پایان ماه

بیمار در سامانه به منظور ارسال پیامک معاینه و دریافت دارو نیز

اشاره می‌کند. او می‌گوید: در این راستا شکایاتی مبنی بر ارسال پیامک اشتباهی داشتم. این اتفاق به این دلیل رخ داد که با بیمار یا پزشک در ارائه و درج شماره اشتباه کرده بودند.

او ادامه می‌دهد: برای حذف این اشتباهات، تعاملاتی با کارگزارای‌های بیمه صورت گرفت تا اطلاعات بیمه‌شده در سامانه درج شود؛ بنابراین به محض ورود کد ملی بیمار، همه مشخصات بیمار نظیر شماره تلفن و وی‌وی سامانه قابل رؤیت است و دیگر حتی به ثبت شماره همراه بیمار نیاز نیست.

● همراهی بیمه‌های تکمیلی تا پایان‌ماه

معاون خرید راهبردی و استناد پزشکی مدیریت در مانگاه تأمین اجتماعی استان درباره وضعیت بیمه‌های تکمیلی و کم‌و کیف دریافت هزینه‌های درمان نیز می‌گوید: برای ورود بیمه‌های

اواافه می‌کند: با فعالیت شرکت‌های تولیدکننده دارو، تنوع دارویی زیاد است؛ بنابراین وزارت بهداشت به‌صورت سیستماتیک لیست داروهای خود را به‌روزرسانی می‌کند. تأمین اجتماعی نیز اسامی این داروها را از سامانه وزارت بهداشت در لیست داروهای سامانه نسخه‌نویسی الکترونیکی وارد می‌کند و محال است دارویی را وزارت بهداشت تأیید کرده باشد و در لیست دارویی نسخه‌های آنالاین نباشد.

دکتر اخوان در ادامه به درج شماره

او می‌گوید: در اجرای طرحی با این وسعت قطعاً اشکالاتی وجود خواهد داشت. باین‌حال در این مدت‌نه‌تنها روی طرح در استان می‌پردازد. به گفته دکتر کامران اخوان، در این مدت ۶۳ درصد از پزشکان استان خراسان رضوی وارد چرخه نسخه‌نویسی الکترونیک شده‌اند. در مانگاه‌های خصوصی نیز در این مدت، خود را برای نسخه‌نویسی الکترونیک آماده کرده‌اند، تاجایی‌که اکنون ۹۰ درصد این درمانگاه به تکمیل نسخ الکترونیک پیوسته‌اند.

● بهداشت در سامانه ثبت است

اما معاون خرید راهبردی و استناد پزشکی مدیریت در مانگاه تأمین اجتماعی استان، نبود اسامی برخی داروها در سامانه ثبت نسخه الکترونیکی را نمی‌پذیرد. او در توضیحاتی عنوان می‌کند: داروهایی که در سامانه ثبت نسخه نویسی وجود دارد، بر اساس لیست داروهایی است که وزارت بهداشت آن را تأیید کرده و در داروخانه‌ها وجود دارد.

معاون خرید راهبردی و استناد پزشکی مدیریت در مانگاه تأمین اجتماعی خراسان رضوی، در پاسخ به حواشی پیش آمده درباره نسخه‌نویسی الکترونیکی و حذف دفترچه‌های کاغذی، ابتدا به ارزیابی اقدامات انجام‌شده برای اجرای این طرح در استان می‌پردازد. به گفته دکتر کامران اخوان، در این مدت ۶۳ درصد از پزشکان استان خراسان رضوی وارد چرخه نسخه‌نویسی الکترونیک شده‌اند. در مانگاه‌های خصوصی نیز در این مدت، خود را برای نسخه‌نویسی الکترونیک آماده کرده‌اند، تاجایی‌که اکنون ۹۰ درصد این درمانگاه به تکمیل نسخ الکترونیک پیوسته‌اند.

معاون خرید راهبردی و استناد پزشکی مدیریت در مانگاه تأمین اجتماعی همراهی داروخانه‌ها را صد‌صدی ذکر می‌کند و تأکید دارد که اکنون همه داروخانه‌های استان به سیستم دریافت نسخه‌های الکترونیکی مجهز هستند.

جمع بندی اخوان از همراهی حوزه‌های درمانی در طرح حذف دفترچه‌های بیمه «مطلوب» است.